

Grey Scale #13

DANES-PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

STATUT ZWIĄZKU REZERWISTÓW

NAKŁADEM ZARZĄDU GŁÓWNEGO
ZWIĄZKU REZERWISTÓW, WARSZAWA
1936

STATUT ZWIĄZKU REZERWISTÓW

NAKŁADEM ZARZĄDU GŁÓWNEGO
ZWIĄZKU REZERWISTÓW, WARSZAWA
1936

STATUT ZWIĄZKU REZERWISTÓW

NAKŁADEM ZARZĄDU GŁÓWNEGO
ZWIĄZKU REZERWISTÓW, WARSZAWA

1936

Druk. J. Kowalewski. Warszawa, Tel 10-08.37

ROZDZIAŁ I.

Nazwa, teren działalności i siedziba.

§ 1.

- (1) Stowarzyszenie nosi nazwę: „Związek Rezerwistów” — w skróceniu: Z. R.
- (2) Teren działalności Związku Rezerwistów obejmuje całą Rzeczypospolitą Polską oraz zagranicę, przy zachowaniu miejscowych praw o stowarzyszeniach.
- (3) Siedzibą władz centralnych Związku Rezerwistów jest m. st. Warszawa.

Charakter i przywileje stowarzyszenia.

§ 2.

Związek Rezerwistów jest osobą prawną. Może nabywać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomy, zaciągać zobowiązania, przyjmować zapisy i darowizny oraz prowadzić przedsiębiorstwa zarobkowe i niezarobkowe.

Cele i środki działania Stowarzyszenia.

§ 3.

(1) Związek Rezerwistów ma na celu:

- a) wychowanie obywatelskie swych członków w myśl założeń ideologicznych Marszałka Józefa Piłsudskiego w kierunku potrzeb Państwa i jego siły zbrojnej, urabiające z nich typ polskiego rezerwisty, świadomego swej współodpowiedzialności za losy Państwa i oddziaływującego w tym duchu na całe społeczeństwo;
- b) pomnażanie sił obronnych Państwa przez czynny udział w nakreślonych przez władze wojskowe pracach szkolenia i wychowania wojskowego;
- c) potęgowanie tężyzny fizycznej swych członków;
- d) pracę kulturalno-oświatową z wykluczeniem działalności politycznej;
- e) roztaczanie nad swymi członkami celowej opieki społecznej;
- f) lojalną współpracę z innymi bratnimi organizacjami;

(2) Do osiągnięcia powyższych celów Związek Rezerwistów dążyć będzie z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa, przez:

- a) organizowanie i prowadzenie systematycznych ćwiczeń, kursów, zawodów i t. p. w zakresie szkolenia i wychowania wojskowego;
współdziałanie z władzami państwowymi w dziedzinie, związanej ze szkoleniem i wychowaniem wojskowym;
dostarczanie zasobów i środków na cele związane z wyszkoleniem wojskowym, wychowaniem fizycznym i wychowaniem obywatelskim;
- b) zakładanie świetlic, bibliotek, urządzanie odczytów, pogadanek, kursów dokształcających, przedstawień, wycieczek, wydawanie książek, broszur, perjodyków, pism odezw i t. p. oraz urządzanie zebrań, akademij, pochodów, defilad ku uczczeniu uroczystości o charakterze państwowym i patriotycznym, a także przyjmowanie udziału w ogólnych uroczystościach państwowych i narodowych.
- c) rozciąganie nad swymi członkami opieki społecznej oraz udzielanie im porad prawnych.

Członkowie Stowarzyszenia, ich obowiązki i prawa.

§ 4.

- (1) Członkiem Związku Rezerwistów może być:
 - a) każdy nieposzlakowany obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, lojalny wobec Państwa Polskiego;
 - b) osoba fizyczna lub prawna przyjęta przez władze Związku.

- (2) Członkowie Związku Rezerwistów dzielą się na zwyczajnych, nadzwyczajnych i honorowych.
- (3) Członkiem zwyczajnym może być:
- a) każdy obywatel polski zaliczony do rezerwy lub pospolitego ruszenia W. P. który złożył przepisową deklarację i został uchwałą Zarządu Koła Z. R. przyjęty i przez Zarząd Powiatowy zatwierdzony. Przyjęcie oficerów rezerwy i oficerów pospolitego ruszenia zatwierdza Zarząd Okręgowy;
 - b) oficer i podoficer zawodowy W. P. przyjęty zgodnie z istniejącymi przepisami władz wojskowych.
- (4) Członkiem nadzwyczajnym może być osoba fizyczna lub prawna, która dała dowód szczególnego zainteresowania się rozwojem Związku Rezerwistów.
- (5) Członkiem honorowym może być każdy, kto położył wybitne zasługi dla dobra kraju, wojska polskiego lub Związku Rezerwistów oraz Rodziny Rezerwistów.

Członków honorowych mianuje Walny Zjazd Delegatów Związku Rezerwistów większością $\frac{2}{3}$ głosów na wniosek Zarządu Głównego.

- (6) Członkiem Z. R. nie może być w zasadzie osoba wykluczona z innej bratniej organizacji. Decyzję o przyjęciu, lub nieprzyjęciu uzależnia się od opinii kompetentnego Sądu Honorowego Z. R.

§ 5.

(1) Każdy członek Związku Rezerwistów obowiązany jest:

- a) postępować zgodnie z honorem żołnierza i zasadami moralności;
- b) być punktualnym i słownym w pracy obywatelskiej i zawodowej;
- c) przeciwstawiać się wszelkimi sposobami działaniom szkodliwym dla Państwa, Wojska i Związku;
- d) przestrzegać ściśle statutu, regulaminu i zarządzeń władz Związku Rezerwistów;
- e) brać czynny udział w pracach Związku Rezerwistów;
Od wypełnienia tego obowiązku może zwolnić tylko właściwa władza Związku z wyraźnie uzasadnionych powodów.
- f) płacić regularnie składki członkowskie i ponosić inne świadczenia, przez władze Związku ustalone.

§ 6.

(1) Członkowie zwyczajni Związku Rezerwistów posiadają prawo:

- a) czynnego i biernego wyboru do władz Stowarzyszenia;
- b) korzystania ze wszystkich praw przewidzianych przez statut Związku Rezerwistów, ze

wszystkich urządzeń Z. R. oraz ulg i uprawnień przyznanych przez właściwe władze Stowarzyszenia, noszenia umundurowania i odznak Z. R.

(2) Członkowie nadzwyczajni mają prawo:

- a) brania udziału w zebraniach i zjazdach z głosem doradczym, bez prawa wyborczego czynnego i biernego;
- b) korzystania ze wszystkich innych praw przewidzianych przez statut Związku Rezerwistów oraz ze wszystkich urządzeń Związku Rezerwistów;
- c) członkowie nadzwyczajni nie mają prawa noszenia munduru Związku Rezerwistów.

(3) Członkowie honorowi korzystają w pełni z praw członków zwyczajnych.

§ 7.

(1) Członkowie Związku Rezerwistów mogą wystąpić ze Związku na własne żądanie, przyczem obowiązani są wyrównać zaległe składki.

(2) Członkowie zostają wykreśleni ze Związku:

- a) uchwałą Zarządu Koła, lub Zarządu wyższego szczebla na zasadzie wyroku Sądu Honorowego, skazującego na wykluczenie ze Związku, lub na podstawie prawomocnego wyroku sądowego za czyn hańbiący;

- b) uchwałą Zarządu Powiatowego (Grodzkiego) i wyższego szczebla na wniosek Zarządu Koła, lub samorzutnie za działanie na szkodę Związku Rezerwistów, za czyn niehonorowy, oraz za sprzeniewierzenie się ideologii Związku Rezerwistów.

(3) Członkowie mogą być wykreśleni ze Związku:

- a) uchwałą Zarządu Koła w razie niepłacenia składek;
- b) uchwałą Zarządu Powiatowego (Grodzkiego) na wniosek Zarządu Koła za nieprzestrzeganie statutu, regulaminów i zarządzeń władz Z. R.

Wykluczonemu członkowi przysługuje prawo odwołania się do Zarządu wyższego szczebla, którego decyzja jest ostateczna. Odwołanie należy zgłosić pisemnie najpóźniej przed upływem 14 dni po otrzymaniu decyzji do wiadomości. Odwołanie wstrzymuje wykonanie zaskarżalnej uchwały, przy równoczesnem zawieszeniu w czynnościach danego członka.

Wykluczony członek może być ponownie przyjęty, a zawieszony przywrócony do swoich praw, o ile się dostatecznie zrehabilituje, lub wina zostanie mu darowana.

- (4) Uprawnienia § 7 pkt. (2) i (3) w stosunku do członków Zarządu przechodzą na Zarząd bezpośrednią wyższego szczebla od tego, w którym dany członek pełni funkcje.
- (5) Na wniosek Zarządu Koła lub też z polecenia Zarządu wyższego szczebla może być członek Związ-

ku Rezerwistów przez Zarząd Powiatowy (Grodzki) zawieszony w czynnościach, w wypadkach wdrożenia przeciw niemu postępowania karnego, lub honorowego oraz w wypadkach niespełnienia obowiązków członka Związku.

- (6) W wypadkach wyjątkowej wagi Zarząd Koła ma prawo zawiesić każdego członka Koła w jego uprawnieniach i obowiązkach, zawiadamiając o tem natychmiast Zarząd bezpośrednio wyższego szczebla Z. R.
- (7) Zawieszenie wg. pkt. (5) i (6) trwa tak długo, jak długo trwa postępowanie przeciwko zawieszonemu.

Majątek, fundusze i rachunkowość.

§ 8.

- (1) Majątek Związku Rezerwistów stanowią nieruchomości i ruchomości, kapitały i papiery wartościowe oraz tym podobne prawa majątkowe Związkowi na własność przekazane, lub przez Związki nabyte.
- (2) Zarządzać majątkiem Związku może tylko Zarząd Główny względnie przez niego pisemnie do tego upoważniony Zarząd niższego szczebla organizacyjnego, lub osoba fizyczna w zakresie zeznanych pełnomocnictw przez Zarząd Główny Z. R.
- (3) Fundusze Związku Rezerwistów tworzą się:
 - a) ze składek członkowskich i wpisowego;

- b) z darowizn, subwencji i zapisów;
 - c) z dochodów z nieruchomości i z odsetek od kapitału;
 - d) z wpływów z wydawnictw;
 - e) z dochodów niestałych;
 - f) z dochodów z przedsiębiorstw stowarzyszenia.
- (4) Wpisowe do Związku Rezerwistów wynosi 50 gr., składka członkowska — 50 gr. miesięcznie dla członków zwyczajnych.
- Wpisowe dla członków nadzwyczajnych wynosi 2 zł., składka miesięczna — 50 gr.
- (5) Zarządy Powiatowe (Grodzkie) mają prawo na wniosek Zarządów Kół obniżyć składkę miesięczną członka, lub przyznać ulgi w jej wpłacaniu.
- (6) Członkowie honorowi są zwolnieni od wpisowego i składek miesięcznych.
- (7) Z otrzymanych składek miesięcznych przypada:
- a) 15% dla Zarządu Powiatowego (Grodzkiego) Z. R.;
 - b) 10% dla Zarządu Okręgowego (Podokręgowego) Z. R.;
 - c) 5% dla Zarządu Głównego Z. R.
- (8) Do przyjmowania zapisów, legatów i darowizn oraz do nabywania, zbywania, obciążania majątku nieruchomości i zaciągania zobowiązań w imie-

niu Związku Rezerwistów uprawniony jest Zarząd Główny, lub Zarząd niższego szczebla organizacyjnego z upoważnienia i w imieniu Zarządu Głównego.

Za zobowiązania bez upoważnienia Zarządu Głównego zaciągnięte — Zarząd Główny nie odpowiada.

To samo dotyczy prowadzenia przedsiębiorstw i koncesyj.

- (9) W razie rozwiązania Koła, Zarządu Powiatowego (Grodzkiego) lub Zarządu Okręgowego (Podokręgowego) majątkiem rozwiązanego ogniwa dysponuje Zarząd Główny.
- (10) Zarząd Główny ma prawo poza kapitałem obrotowym i zapasowym tworzyć specjalne fundusze dla popierania określonych w nimiejszym statucie celów i zadań Związku Rezerwistów.
- (11) Rokiem budżetowym i sprawozdawczym Związku jest czasokres od 1-go kwietnia do 31 marca.
- (12) W razie zmiany stosunków gospodarczych Radzie Naczelnej przysługuje prawo podwyższenia lub obniżenia składek członków i wpisowego.

ROZDZIAŁ II.

Władze Nadzorcze Związku Rezerwistów.

§ 9.

- (1) Niezależnie od innych Władz Państwowych, które są władzą nadzorczą na podstawie „Prawa o sto-

warzyszeniach“, nadzór nad Związkiem Rezerwistów sprawuje Minister Spraw Wojskowych, przez swoje organa.

- (2) Do kompetencji Władz Nadzorczych Wojskowych należy regulowanie i kontrolowanie działalności Związku Rezerwistów w kierunku wyszkolenia i wychowania wojskowego oraz wychowania fizycznego przez upoważnione do tego organa.
- (3) Szczegółowy zakres kompetencji wojskowych władz nadzorczych ureguje instrukcja, wydana przez Ministra Spraw Wojskowych.

Organizacja władz Związku Rezerwistów.

§ 10.

- (1) Organizacja Związku Rezerwistów obejmuje:
 - a) Władze Centralne Związku Rezerwistów,
 - b) Władze Okręgowe (Podokręgowe) Związku Rezerwistów;
 - c) Władze Powiatowe (Grodzkie) Związku Rezerwistów;
 - d) Koła.
- (2) Władzami Centralnemi są:
 - a) Walny Zjazd Delegatów;
 - b) Rada Naczelna;
 - c) Zarząd Główny;
 - d) Prezydjum Zarządu Głównego;
 - e) Komisja rewizyjna przy Zarządzie Głównym;
 - f) Sąd Honorowy przy Zarządzie Głównym.

- 3) Władze Okręgowe (Podokręgowe) Związku Rezerwistów są następujące:
 - a) Okręgowe (Podokręgowe) Zjazdy Delegatów;
 - b) Zarządy Okręgowe (Podokręgowe);
 - c) Komisja Rewizyjna przy Zarządzie Okręgowym (Podokręgowym);
 - d) Sąd Honorowy przy Zarządzie Okręgowym (Podokręgowym).
- (4) Władze Powiatowe (Grodzkie) Związku Rezerwistów są następujące:
 - a) Powiatowe (Grodzkie) Zjazdy Delegatów;
 - b) Zarządy Powiatowe (Grodzkie);
 - c) Komisja Rewizyjna przy Zarządzie Powiatowym (Grodzkim).
- (5) Władze Koła:
 - a) Walne Zebranie członków Koła;
 - b) Zarząd Koła;
 - c) Komisja Rewizyjna Koła.

Walny Zjazd Delegatów.

§ 11.

- (1) Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walny Zjazd Delegatów, który może być zwyczajny i nadzwyczajny.
- (2) Walny Zjazd Delegatów Zwyczajny odbywa się raz na 2 lata, w terminie, ustalonym przez Radę Naczelną i na zasadzie regulaminu, przez nią na wniosek Zarządu Głównego zatwierdzonego, a podanego do wiadomości okólnikiem Zarządu Głównego na 4 tygodnie przed Zjazdem.

- (3) Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów zwoływany jest w razie potrzeby i na żądanie: Władz Nadzorczych Związku, Rady Naczelnej, Zarządu Głównego oraz conajmniej $\frac{3}{4}$ ilości Okręgów (Podokręgów), przyczem żądanie tych ostatnich winno być postawione w formie prawomocnych uchwał ich Zarządów na piśmie, skierowanem do Zarządu Głównego.

Zwołanie nadzwyczajnego Walnego Zjazdu Delegatów oraz obrady odbywają się na zasadzie tych samych przepisów, co Zwyczajny Walny Zjazd Delegatów.

Rada Naczelna.

§12.

- (1) Rada Naczelna składa się z członków Zarządu Głównego, Komendanta Głównego, Zastępcy Komendanta Głównego, Przewodniczącej Rady Głównej Rodziny Rezerwistów, Inspektorów Zarządu Głównego oraz prezesów i komendantów Okręgów (Podokręgów). W skład Rady Naczelnej wchodzi również członkowie honorowi oraz 15 członków wybranych na 2 lata przez Walny Zjazd Delegatów z pośród członków zwyczajnych. Przewodniczącym Rady Naczelnej jest Prezes Zarządu Głównego.
- (2) Na posiedzenia Rady Naczelnej są zapraszani przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Spraw Wojskowych, wyznaczeni przez właściwych Ministrów oraz inne osoby według uznania Rady.

- (3) Zebrania Rady Naczelnej odbywają się w zasadzie raz do roku, jednakże prezes Zarządu Głównego, lub w jego nieobecności urzędujący wiceprezes, ma prawo zwołać zebranie Rady w każdym czasie.
- (4) Zebrania Rady Naczelnej są prawomocne przy ilości conajmniej $\frac{1}{3}$ członków, a uchwały zapadają zwykłą większością głosów członków Rady.
- (5) Do kompetencji Rady Naczelnej należy:
- a) kontrola pracy Zarządu Głównego, kontrola wykonywania przez Zarząd Główny uchwał Walnego Zjazdu Delegatów i budżetu oraz czuwanie nad przestrzeganiem przez wszystkie władze Związku statutu i regulaminów, a w szczególności czuwanie nad kierunkiem ideowym Związku, działalnością organizacyjną oraz administracją majątkiem Związku;
 - b) uchwalenie budżetu Zarządu Głównego i sprawdzanie rocznych zamknięć obrachunkowych.
Rada Naczelna może upoważnić Zarząd Główny do zmiany budżetu.
 - c) zawieszanie w czynnościach obieralnych członków Zarządu Gł.;
 - d) zatwierdzanie projektu sprawozdań, bilansu, programu pracy na rok przyszły oraz regulaminu obrad Walnego Zjazdu Delegatów.
 - e) kooptacja członków Zarządu Głównego (do liczby 3) w razie ubycia w czasie trwania kadencji Zarządu Głównego.

Zarząd Główny.

§ 13.

- (1) Zarząd Główny Związku Rezerwistów składa się z 12-tu członków, wybieranych przez Walny Zjazd Delegatów na przeciąg 2-ch lat.
- (2) Prezesa Zarządu Głównego wybiera Walny Zjazd Delegatów imiennie na przeciąg 2-ch lat, przy-
czem wybór ten podlega zatwierdzeniu przez Mi-
nistra Spraw Wojskowych.
- (3) Członkowie Zarządu Głównego wybierają z pośród
siebie 2-ch wiceprezesów, sekretarza generalnego,
skarbnika, referenta wychowania obywatelskie-
go, referenta organizacyjnego, referenta sporto-
wego, referenta prasy i propagandy oraz referen-
ta opieki społecznej.
- (4) W skład Zarządu Głównego wchodzi z urzędu Ko-
mendant Główny, względnie jego zastępca oraz
Przewodnicząca Rady Głównej Rodziny Rezer-
wistów.
- (5) Ukonstytuowanie się Zarządu Głównego winno
nastąpić w ciągu 14 dni od daty wyborów.
- (6) Do zakresu uprawnień i obowiązków Zarządu
Głównego należy:
 - a) naczelne kierownictwo całą pracą Związku
Rezerwistów i najwyższa władza wykonawcza
Związku;
 - b) zwoływanie Walnych Zjazdów Delegatów oraz
wybór miejscowości na obrady Walnego Zjaz-

- du Delegatów w trybie i wypadkach w statucie przewidzianych,
- c) przedstawianie Walnemu Zjazdowi Delegatów do zatwierdzenia sprawozdań z działalności Związku za czas ubiegły i programu działalności na okres następny,
 - d) przedstawianie Radzie Naczelnej sprawozdań z działalności Związku do wiadomości i preliminarza budżetowego do zatwierdzenia,
 - e) opracowanie regulaminów i wydawanie instrukcyj w ramach statutu, a w szczególności instrukcyj co do prowadzenia rachunkowości Związku,
 - f) nadzór nad ściśłym przestrzeganiem statutu, regulaminów, instrukcyj i uchwał przez podległe ogniwa organizacyjne oraz poszczególnych członków Związku,
 - g) wykonywanie uchwał Walnego Zjazdu Delegatów i Rady Naczelnej,
 - h) wyłączne prawo zaciągania wszelkich zobowiązań i zawierania umów w imieniu Związku, przyjmowania zapisów i nabywania praw na rzecz Związku, darowizn, oraz obciążania majątku Związku,
 - i) zwoływanie w każdym czasie Nadzwyczajnych Walnych Zjazdów Delegatów, Zjazdów Delegatów Okręgowych (Podokręgowych), Powiatowych (Grodzkich) i Walnych Zebrań członków Kół,
 - j) zawieszanie lub unieważnianie uchwał Okręgowych (Podokręgowych) i Powiatowych (Grodzkich) Zjazdów Delegatów,
 - k) zawieszanie w czynności Zarządów Okręgo-

wych (Podokręgowych) i Powiatowych (Grodzkich), lub też poszczególnych członków tych Zarządów,

- l) zatwierdzanie kooptacyj członków Zarządów Okręgowych (Podokręgowych), Powiatowych (Grodzkich),
- ł) zatwierdzanie wyborów Zarządów Okręgowych (Podokręgowych), Powiatowych (Grodzkich),
- m) wyrażanie zgody na powstawanie nowych ogólniów organizacyjnych wszystkich szczebli,
- n) określanie form i kierunków współpracy z pokrewnymi organizacjami, ustalonych przez Walny Zjazd Delegatów, według wytycznych wojskowych i innych państwowych władz nadzorczych.

§ 14.

Zarząd Główny ma prawo specjalną uchwałą przelać w poszczególnych wypadkach niektóre swe uprawnienia, przewidziane w § 13 pkt. (6) niniejszego statutu, na Prezydjum Zarządu Głównego.

Prezydjum Zarządu Głównego.

§ 15.

- (1) Prezydjum Zarządu Głównego składa się: z prezesa Zarządu Głównego, Komendanta Głównego, 2 wiceprezesów, sekretarza generalnego i skarbnika Zarządu Głównego.
- (2) Prezes Zarządu Głównego, Sekretarz Generalny i Skarbnik urzędują stale w Warszawie.

W wypadku, jeśli Prezes jest nieobecny zastępuje go kolejny wiceprezes w charakterze urzędującego wiceprezesa.

(3) Da zakresu uprawnień i obowiązków Prezydium Zarządu Głównego należy:

- a) wykonywanie uchwał Zarządu Głównego i czynności poruczonych mu przez Zarząd Główny,
- b) załatwianie wszelkich spraw bieżących, niezastrzeżonych właściwości innych władz i organów Związku,
- c) wykonywanie wszelkich czynności, które zastrzegł, jako sobie właściwe Zarząd Główny, a których natychmiastowego załatwiania wymaga ważny interes Związku, lub jego członków z tem, iż wymagają one zatwierdzenia przez Zarząd Główny na najbliższem posiedzeniu po dokonaniu czynności,
- d) przyjmowanie i zwalnianie pracowników Związku, ustalanie wysokości ich wynagrodzenia, oraz wysokości ich kosztów podróży i djet w razie podróży służbowych,
- e) ustalanie formy i treści legitymacji Związku Rezerwistów,
- f) opracowywanie projektów instrukcyj dla Związku.

(4) Uchwały Prezydium zapadają jednomyślnie. W razie braku jednomyślności rozstrzyga Zarząd Główny na najbliższem posiedzeniu.

Władze Okręgowe (Podokręgowe).

§ 16.

- (1) Zarząd Główny tworzy z powiatów istniejących na terenie Okręgu Korpusu—Okręg Z. R., którego siedziba zasadniczo winna być w siedzibie Okręgu Korpusu. W wypadkach podyktowanych interesem organizacji może Zarząd Główny organizować na terenie Okręgu Podokręgi, podległe bądź Okręgowi, bądź też wprost Władzom Centralnym Związku.
- (2) Władzą uchwalającą dla Okręgu (Podokręgu) w granicach niniejszego statutu jest Okręgowy (Podokręgowy) Zjazd Delegatów.
- (3) Okręgowy (Podokręgowy) Zjazd Delegatów może być zwyczajny lub nadzwyczajny.
- (4) Termin, sposób zwołania oraz obrady Okręgowych (Podokręgowych) Zjazdów Delegatów określa osobny regulamin, wydany przez Zarząd Główny.
- (5) Organem wykonawczym Okręgu (Podokręgu) jest Zarząd Okręgowy (Podokręgowy), który składa się z 10 członków wybranych na Okręgowym (Podokręgowym) Zjeździe Delegatów na okres 2-ch lat.
- (6) Zarząd Okręgowy (Podokręgowy) wybiera z pośród siebie prezesa, 2-ch wiceprezesów, sekretarza, skarbnika, referenta wychowania obywatelskiego, referenta organizacyjnego, referenta pra-

sy i propagandy, referenta sportowego i referenta opieki społecznej.

- (7) Prezes oraz reszta członków Zarządu Okręgu (Podokręgu) winni zasadniczo mieszkać w siedzibie Okręgu (Podokręgu).
- (8) Posiedzenia Zarządu Okręgu (Podokręgu) zwołuje prezes przynajmniej raz na miesiąc. Do ważności posiedzeń i uchwał potrzebna jest obecność więcej jak połowy członków Zarządu, w tem prezesa względnie jednego z wiceprezesów oraz zwykłą większość głosów.
- (9) W skład Zarządu Okręgu (Podokręgu) wchodzi z urzędu komendant Okręgu (Podokręgu) oraz Przewodnicząca Rady Okręgowej (Podokręgowej) Rodziny Rezerwistów.
- (10) Do uprawnień i obowiązków Zarządu Okręgowego (Podokręgowego) należy kierownictwo sprawami Związku na terenie Okręgu (Podokręgu) w ramach statutu i upoważnień, wzgl. zarządzeń Zarządu Głównego lub Prezydjum Zarządu Głównego, a w szczególności:
 - a) reprezentacja Związku i utrzymanie łączności z Władzami i pokrewnymi organizacjami na terenie Okręgu (Podokręgu),
 - b) zarządzanie funduszami Okręgu (Podokręgu) i czuwanie nad majątkiem Związku, znajdującym się na terenie Okręgu (Podokręgu),
 - c) zwoływanie Okręgowego (Podokręgowego) Zjazdu Delegatów oraz prawo zwoływania w każdym czasie Nadzwyczajnych Powiato-

- wych (Grodzkich) Zjazdów Delegatów i Nadzwyczajnych Walnych Zebrań członków Kół,
- d) zawieszanie lub unieważnianie uchwał Walnych Zebrań członków Kół,
 - e) zatwierdzanie wyborów Zarządów Kół oraz zatwierdzanie kooptacji członków Zarządów Kół,
 - f) wykluczanie własną uchwałą członków Kół.
- (11) Zarząd Okręgowy (Podokręgowy) ma prawo specjalną uchwałą przenieść niektóre uprawnienia swoje, przewidziane niniejszym statutem na wydział wykonawczy Zarządu Okręgu (Podokręgu), składający się z prezesa (wiceprezesa), sekretarza, skarbnika i komendanta, który jest organem Zarządu Okręgu (Podokręgu) i działa w jego imieniu w wypadku, gdy Zarząd Okręgu (Podokręgu) nie zbierze się, a dobro organizacji pewnych postanowień i decyzji wymaga.
- (12) Uchwały wydziału wykonawczego Zarządu Okręgu (Podokręgu) zapadają jednomyślnie. W razie braku jednomyślności rozstrzyga Zarząd Okręgu (Podokręgu) na najbliższym posiedzeniu.

Władze Powiatowe (Grodzkie).

§ 17.

- (1) Z Kół Związku Rezerwistów istniejących na terenie powiatu (miasta) może Zarząd Główny na wniosek Zarządu Okręgu (Podokręgu) utworzyć Powiat Związku Rezerwistów z siedzibą w zasadzie w mieście powiatowym, przyczem Władze Powiatowe mogą nosić nazwy:

- a) Zarząd Powiatowy Związku Rezerwistów (obejmujący Koła w powiecie i mieście powiatowym),
 - b) Zarząd Grodzki Związku Rezerwistów (obejmujący organizacyjnie Koła w większym mieście, będącem siedzibą jednego lub więcej starostw grodzkich, komisariatu rządu i t p.).
- (2) Warunkiem do utworzenia Zarządu Powiatowego (Grodzkiego) jest istnienie na terenie jego działalności conajmniej 4 Kół,
 - (3) Władzą uchwalającą dla Powiatu w granicach niniejszego statutu jest Powiatowy (Grodzki) Zjazd Delegatów.
 - (4) Powiatowy (Grodzki) Zjazd Delegatów może być nadzwyczajny i zwyczajny.
 - (5) Termin, sposób zwołania oraz obrady Powiatowych (Grodzkich) Zjazdów Delegatów określa osobny regulamin, wydany przez Zarząd Główny.
 - (6) Organem wykonawczym Powiatu jest Zarząd Powiatowy (Grodzki), który składa się z 8-miu członków, wybranych na Powiatowym (Grodzkim) Zjeździe Delegatów na przeciąg 2 lat.
 - (7) Zarząd Powiatowy (Grodzki) wybiera z pośród siebie prezesa, 2-ch wiceprezesów, sekretarza, skarbnika, referenta wychowania obywatelskiego, referenta prasy i propagandy oraz referenta opieki społecznej.
 - (8) Posiedzenia Zarządu Powiatowego (Grodzkiego) zwołuje prezes przynajmniej raz na miesiąc. Do

ważności posiedzeń i uchwał potrzebna jest obecność więcej jak połowy członków Zarządu, w tem prezesa wzgl. jednego z wiceprezesów oraz zwykajna większość głosów.

- (9) W skład Zarządu Powiatowego (Grodzkiego) wchodzi z urzędu komendant Powiatowy (Grodzki) Z. R. i Przewodnicząca Rady Powiatowej (Grodzkiej) Rodziny Rezerwistów).
- (10) Do uprawnień i obowiązków Zarządu Powiatowego (Grodzkiego) należy kierownictwo pracami Związku na terenie Powiatu (miasta) w ramach statutu i upoważnień wzgl. zarządzeń Zarządu Głównego, Prezydium Zarządu Głównego, Zarządu Okręgowego (Podokręgowego) wzgl. jego wydziału wykonawczego, a w szczególności:
 - a) reprezentacja Związku i utrzymanie łączności z Władzami i pokrewnymi organizacjami na terenie Powiatu,
 - b) zarządzanie funduszami Powiatu Z. R. i czuwanie nad majątkiem Związku, znajdującym się na terenie Powiatu,
 - c) zwoływanie Powiatowego (Grodzkiego) Zjazdu Delegatów oraz prawo zwoływania w każdym czasie nadzwyczajnych Walnych Zebrań członków Kół,
 - d) wykluczanie własną uchwałą członków Kół.
- (11) Załatwianie spraw bieżących oraz spraw niecierpiących zwłoki może Zarząd Powiatowy (Grodzki) poruczyć wydziałowi wykonawczemu Zarządu Powiatowego (Grodzkiego), składającemu się z prezesa (wiceprezesa), sekretarza, skarbnika i komendanta.

- (12) Uchwały wydziału wykonawczego Zarządu Powiatowego (Grodzkiego) zapadają jednomyślnie. Wrazie braku jednomyślności rozstrzyga Zarząd Powiatowy (Grodzki) na najbliższym posiedzeniu.

Koła.

§ 18.

- (1) Z członków Związku Rezerwistów, zamieszkałych na terenie gminy (miejskiej, wiejskiej) może Zarząd Główny, na wniosek Zarządu Powiatowego (Grodzkiego), przedstawionego za pośrednictwem Zarządu Okręgowego (Podokręgowego), utworzyć Koła Związku Rezerwistów z siedzibą w gminie miejskiej lub wiejskiej.

Koła Z. R. mogą być organizowane tylko w tym wypadku, jeżeli jest dla nich zapewniony czynny Zarząd, oraz odpowiedni komendant i instruktorzy.

- (2) Władzą uchwalającą dla Koła w granicach niniejszego statutu jest Walne Zebranie członków Koła, które może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
- (3) Termin, sposób zwołania oraz obrady Walnych Zebrań członków Kół określa osobny regulamin, wydany przez Zarząd Główny.
- (4) Warunkiem do utworzenia Koła jest zaistnienie organizacyjnego zebrania co najmniej 20 osób, pragnących wstąpić do Związku Rezerwistów oraz podpisanie przez nich protokołu organizacyjnego.
- (5) Organem wykonawczym Koła jest Zarząd, który składa się z 6-ciu członków, wybranych na Wal-

nem Zebraniu członków Koła, na przeciąg 2-ch lat.

- (6) Zarząd Koła wybiera z pośród siebie prezesa, jednego wiceprezesa, sekretarza, skarbnika, referenta wychowania obywatelskiego i referenta opieki społecznej.
- (7) Posiedzenia Zarządu Koła zwołuje prezes przynajmniej 2 razy w miesiącu. Do ważności posiedzeń i uchwał potrzebna jest obecność więcej jak połowy członków Zarządu, w tem prezesa lub wiceprezesa oraz zwyczajna większość głosów.
- (8) W skład Zarządu Koła wchodzi z urzędu komendant Koła oraz przewodnicząca Rady Koła Rodziny Rezerwistów.
- (9) Do uprawnień i obowiązków Zarządu Koła należy:
 - a) realizacja celów Związku Rezerwistów określonych w § 3 niniejszego statutu oraz kierownictwo sprawami Koła na terenie jego działalności w ramach statutu i zarządzeń władz Z. R. wyższych szczebli organizacyjnych,
 - b) reprezentacja Związku Rezerwistów i utrzymanie łączności z władzami i pokrewnymi organizacjami na terenie działalności Koła,
 - c) zdobywanie funduszy potrzebnych dla działalności Związku oraz czuwanie nad majątkiem Związku, znajdującym się na terenie Koła. Szczegółowe wytyczne w tej sprawie określi regulamin Zarządu Głównego Z. R.,

- d) zwoływanie Walnego Zebrania członków Koła,
 - e) wykluczanie członków Koła na zasadzie § 7 pkt. (2-a) i (3-a) niniejszego statutu,
 - f) pobieranie wpisowego i składek od członków Koła i odprowadzanie należnych z nich kwot w myśl § 8 pkt. (7) niniejszego statutu zarządom wyższych szczebli organizacyjnych.
- (10) W wioskach i osiedlach przynależnych do gminy, na terenie której istnieje Koło, może Zarząd Powiatowy Z. R. na wniosek Zarządu Koła utworzyć placówki Z. R., z kierownikami na czele.

Szczegółowe postanowienia w sprawie organizacji placówek Z. R. oraz uprawnień i obowiązków ich kierowników określi osobny regulamin, wydany przez Zarząd Główny.

Zarządy Komisaryczne, Komisarze,

§ 19.

- (1) Zarząd Główny ma prawo zawieszać lub rozwiązywać Zarządy Okręgowe (Podokręgowe) i Powiatowe (Grodzkie) za beczynność lub działalność sprzeczną ze statutem wzgl. z zarządzeniami wyższych Władz Związku oraz za działalność wyraźnie szkodliwą dla Związku. W tych samych wypadkach Zarząd Główny ma prawo pozbawienia mandatów poszczególnych członków Zarządów Okręgowych (Podokręgowych) i Powiatowych (Grodzkich).

- (2) Zawieszenie lub rozwiązanie Zarządów wzgl. pozabawienie mandatów członków Zarządów może nastąpić na skutek samodzielnej decyzji Zarządu Głównego, lub na wniosek Zarządu Okręgowego (Podokręgowego) w stosunku do Zarządów Powiatowych (Grodzkich).
- (3) Na miejsce zawieszonych lub rozwiązanych Zarządów — Zarząd Główny mianuje bądź Komisarza, bądź też cały Komisaryczny Zarząd, który pełni swoje funkcje do czasu zwołania odnośnego Zjazdu Delegatów (Okręgowego, Podokręgowego, Powiatowego, Grodzkiego) dla przeprowadzenia wyboru nowych władz.
- Termin zwołania powyższego Zjazdu zależy od decyzji Zarządu Głównego. Nowe wybory muszą być jednak zarządzone i przeprowadzone najdalej w ciągu 12-tu miesięcy od chwili rozwiązania odnośnego Zarządu przez Zarząd Główny.
- (4) Uprawnienia wynikające z pkt. (1, 2, 3) powyższego paragrafu posiadają Zarządy Okręgowe (Podokręgowe) w stosunku do Zarządów Kół oraz członków Zarządów Kół.

Organizacja Komend.

§ 20.

- (1) Organizacja Komend Związku Rezerwistów obejmuje:
- a) Komendę Główną z Komendantem Głównym na czele,

- b) Komendę Okręgową (Podokręgową) z Komendantem Okręgowym (Podokręgowym) na czele,
 - c) Komendę Obwodową z Komendantem Obwodowym na czele,
 - d) Komendę Powiatową (Grodzką) z Komendantem Powiatowym (Grodzkim) na czele,
 - e) Komendę Koła z Komendantem Koła na czele.
- (2) Komendanta Głównego Związku Rezerwistów mianuje i odwołuje Minister Spraw Wojskowych.
- (3) Komendant Główny mianuje i odwołuje Komendantów Okręgowych (Podokręgowych), Obwodowych i Powiatowych (Grodzkich) w porozumieniu z właściwymi władzami wojskowymi.
- Komendantów Powiatowych (Grodzkich) mianuje Komendant Główny na wniosek Komendanta Okręgu (Podokręgu).
- (4) Komendantów Kół mianuje i odwołuje Komendant Okręgu (Podokręgu) na wniosek Komendanta Powiatowego (Grodzkiego).
- (5) Ełaty komend wszystkich szczebli określa regulamin wydany przez Komendę Główną w porozumieniu z Zarządem Głównym.

Właściwości Komendantów.

§ 21.

- (1) Komendanci wszystkich szczebli reprezentują w Związku czynnik wojskowy, przyczem jako tacy wchodzą z urzędu w skład odnośnych za-

rządów na prawach ich członków, za wyjątkiem komendantów obwodowych Z. R.

- (2) W działalności swej, którą wykonują, jako członkowie odnośnego Zarządu, na odcinku pracy poza szkoleniem rezerwistów podlegają komendantowi prezesom odnośnych zarządów, podobnie jak inni członkowie Zarządu.
- (3) W wykonywaniu swych funkcyj komendanckich, a więc w pracach szkolenia wojskowego, wychowania wojskowego oraz w funkcji dowódcy wojskowego podlegają wyłącznie komendantowi wyższego szczebla oraz odnośnej władzy nadzorczej wojskowej i są od prezesa Zarządu niezależni.
Jeśli jednak wykonywanie funkcyj komendanta, w których jest on od prezesa niezależny, wymaga pewnych zarządzeń np. natury gospodarczej, jest on obowiązany sprawy te uzgadniać z prezesem Zarządu.
- (4) Obowiązki komendanta każdego szczebla Z. R. określi instrukcja, wydana przez Ministra Spraw Wojskowych.

Inspektorzy.

§ 22.

- (1) Dla wykonywania pewnych specjalnych prac Związku Rezerwistów może Zarząd Główny powołać inspektorów przy Zarządzie Głównym oraz przy Zarządzie Okręgowym (Podokręgowym).
- (2) Właściwości, prawa i obowiązki oraz sposoby działania tych inspektorów określa osobny regulamin, wydany przez Zarząd Główny.

Komisje Rewizyjne.

§ 23.

- (1) Komisje Rewizyjne Związku Rezerwistów są następujące:
 - a) Komisja Rewizyjna przy Zarządzie Głównym w składzie 3-ch członków, oraz 2-ch zastępców,
 - b) Komisja Rewizyjna przy Zarządzie Okręgowym (Podokręgowym) w składzie 3-ch członków i 2-ch zastępców,
 - c) Komisja Rewizyjna przy Zarządzie Powiatowym (Grodzkim) w składzie 3-ch członków i 2-ch zastępców,
 - d) Komisja Rewizyjna Koła w składzie 3-ch członków i 2-ch zastępców.
- (2) Komisję Rewizyjną przy Zarządzie Głównym wybiera Walny Zjazd Delegatów, przy Zarządzie Okręgowym (Podokręgowym), — Okręgowy (Podokręgowy) Zjazd Delegatów, przy Zarządzie Powiatowym (Grodzkim) — Powiatowy (Grodzki) Zjazd Delegatów, przy Kole — Walne Zebranie członków Koła.
- (3) Okres kadencji Komisji Rewizyjnej na wszystkich szczeblach trwa 2 lata.
- (4) Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą być równocześnie członkami innych władz, czy organów Związku.
- (5) Komisja Rewizyjna wybiera z pośród siebie przewodniczącego i sekretarza.

- (6) Zastępcy wchodzi w skład Komisji Rewizyjnej w razie utraty praw członkowskich któregoś z członków Komisji Rewizyjnej, przyczem o kolejności rozstrzyga ilość głosów uzyskanych przy wyborze.
- (7) Posiedzenie Komisji Rewizyjnej zwołuje jej przewodniczący, a do ważności posiedzeń i uchwał potrzebna jest obecność większości członków, w tem jej przewodniczącego.
- (8) Do Komisji Rewizyjnej należy:
 - a) prowadzenie kontroli i rewizji majątku Związku, ksiąg, dokumentów i kasy z własnej inicjatywy, lub też na żądanie władz wyższych, przynajmniej raz na pół roku,
 - b) sprawdzanie rocznego bilansu i sprawozdania oraz składanie na odnośnych Zjazdach sprawozdania ze swej działalności za okres ubiegły,
 - c) składanie wniosków na Walnym Zjeździe Delegatów wzgl. na Zjazdach Okręgowych (Podokręgowych), Powiatowych (Grodzkich) i Walnych Zebraniach członków Kół.
- (9) Komisja Rewizyjna przy Zarządzie Głównym Związku Rezerwistów jest równocześnie Komisją Rewizyjną Rady Głównej Rodziny Rezerwistów.

Sądy Honorowe.

§ 24.

- (1) Sądy Honorowe są następujące:
 - a) Sąd Honorowy przy Zarządzie Głównym, w składzie 11 członków, wybranych przez Walny Zjazd Delegatów,

- b) Sąd Honorowy przy Zarządzie Okręgu (Podokręgu) w składzie 7-miu członków, wybranych przez Okręgowy (Podokręgowy) Zjazd Delegatów.
- (2) Okres kadencji Sądów Honorowych trwa 2 lata.
- (3) Prawa i obowiązki, właściwości oraz postępowanie Sądów Honorowych określa regulamin, wydany przez Zarząd Główny.

Rodzina Rezerwistów.

§ 25.

- (1) Rodzina Rezerwistów, jako część składowa Związku Rezerwistów, rządzi się niniejszym statutem oraz własnym regulaminem, utworzonym w ramach niniejszego statutu, a zatwierdzonym przez Zarząd Główny.
- (2) Władze Rodziny Rezerwistów są następujące:
 - a) Walny Zjazd Delegatów Rodziny Rezerwistów,
 - b) Rada Główna Rodziny Rezerwistów,
 - c) Zjazd Okręgowy (Podokręgowy) delegatów Rodziny Rezerwistów,
 - d) Rada Okręgowa (Podokręgowa) Rodziny Rezerwistów,
 - e) Komisja Rewizyjna przy Radzie Okręgowej (Podokręgowej) Rodziny Rezerwistów,
 - f) Zjazd Powiatowy (Grodzki) delegatów Rodziny Rezerwistów,

- g) Rada Powiatowa (Grodzka) Rodziny Rezerwistów,
 - h) Komisja Rewizyjna przy Radzie Powiatowej (Grodzkiej) Rodziny Rezerwistów,
 - i) Walne Zebranie członków Koła Rodziny Rezerwistów,
 - j) Rada Koła Rodziny Rezerwistów,
 - k) Komisja Rewizyjna przy Radzie Koła Rodziny Rezerwistów.
- (3) Poszczególne ogniwa organizacyjne Rodziny Rezerwistów rządzą się zasadniczo autonomicznie na podstawie regulaminu wydanego przez Zarząd Główny Związku Rezerwistów w porozumieniu z Radą Główną Rodziny Rezerwistów. W stosunku jednak do właściwych Zarządów Z. R. pozostają w zależności organizacyjnej.
- (4) Cele i zadania Rodziny Rezerwistów są naogół identyczne z określonymi w § 3 niniejszego statutu. W szczególności Rodzina Rezerwistów ma na celu:
- a) wychowanie obywatelskie swych członków,
 - b) przysposobienie swych członków do obrony Państwa, w myśl wytycznych Ministerstwa Spraw Wojskowych,
 - c) pracę kulturalno - oświatową wśród swych członków,
 - d) szeroko pojętą opiekę społeczną wśród swych członków.

- (5) Członkiem Rodziny Rezerwistów może być osoba przyjęta na zasadzie złożonej deklaracji do Rady Koła Rodziny Rezerwistów, a mianowicie:
- a) rodzina najbliższa, rodzeństwo oraz dalsza rodzina zwyczajnych członków Związku Rezerwistów,
 - b) wdowy i sieroty po nich,
 - c) rodziny osób zawodowych wojskowych,
 - d) członek nadzwyczajny Związku Rezerwistów.
- (6) Szczegółowe przepisy, tyczące się organizacji, realizowania celów i zadań, stosunku do Związku Rezerwistów oraz charakteru Rodziny Rezerwistów — określa osobny regulamin, zatwierdzony przez Zarząd Główny Z. R. w porozumieniu z Radą Główną Rodziny Rezerwistów w ramach niniejszego statutu.

**Umundurowanie, chorągwie, godła, pieczęć i odznaka
Związku Rezerwistów.**

§ 26.

- (1) Związek Rezerwistów ma prawo używania munduru według wzoru, zatwierdzonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.
- (2) Związek Rezerwistów ma prawo posiadać chorągwie, których wzór i rozmiary ustali Zarząd Główny, a zatwierdzi Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Posiadanie chorągwi przysługuje jedynie Zarządowi Powiatowemu (Grodzkiemu) Z. R.

- (3) Zarząd Okręgowy (Podokręgowy) Z. R. może nadać poszczególnemu Kołu prawo posiadania godła Związku (proporzec).

Wzór godła oraz sposoby nadania określi Zarząd Główny Z. R. osobnym regulaminem.

- (4) Związek Rezerwistów posługuje się jednolitymi pieczęciami wg. wzorów ustalonych przez Zarząd Główny oraz posiada jednolitą odznakę, ustaloną przez Zarząd Główny. Prawo noszenia odznaki przez członków Z. R. ustala Zarząd Główny.

ROZDZIAŁ III.

Zmiana statutu.

§ 27.

- (1) Zmiana statutu nastąpić może w drodze uchwały Walnego Zjazdu Delegatów Z. R., powziętej większością $\frac{2}{3}$ głosów obecnych na Zjeździe, uprawnionych do głosowania delegatów.
- (2) Proponowane zmiany statutu winny być przedłożone Zarządowi Głównemu przynajmniej na 3 tygodnie przed terminem Walnego Zjazdu Delegatów.

Zarząd Główny zobowiązany jest projektowane zmiany statutu ogłosić w okólniku na 10 dni przed terminem Walnego Zjazdu.

Rozwiązanie Stowarzyszenia.

§ 28.

- (1) Rozwiązanie Związku Rezerwistów może nastąpić uchwałą Walnego Zjazdu Delegatów, powziętą większością $\frac{2}{3}$ głosów przy obecności przynajmniej $\frac{3}{4}$ ogólnej liczby delegatów.
- (2) O przeznaczeniu pozostałego majątku Związku Rezerwistów w razie jego rozwiązania — decyduje Walny Zjazd.
- (3) W razie rozwiązania Związku Rezerwistów, Walny Zjazd Delegatów wyznacza komisję do zlikwidowania spraw majątku Związku.
- (4) W razie niemożności zwołania Walnego Zjazdu Delegatów Z. R. przy jednoczesnej konieczności rozwiązania Związku — o pozostałym majątku Związku decyduje Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Na mocy decyzji Komisarza Rządu m. st. Warszawy z dnia 19 czerwca 1936 r. Nr. SP. II-5-124, wydanej na podstawie art. 21 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 808) wpisano do rejestru stowarzyszeń i związków Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy pod Nr. 124 stowarzyszenie (związek) pod nazwą „Związek Rezerwistów”.

Warszawa, dn. 19 czerwca 1936 r.

Za Komisarza Rządu:

(-) J. ŁEPKOWSKI

Naczelnik Wydziału Społeczno-Politycznego

77440/
4

Drukarnia
T. Kowalewski
TEL. 10-08-37